

Бишкек шаарындагы А.Каниметов атындагы №1 жалпы билим берүүчү гимназия-интернатынын

ӨРТ КООПСУЗДУГУНУН ЖОБОСУ

Өрт коопсуздугун камсыгз кылуу боюнча уюштуруу иш-чаралары

Билим берүү уюмдарынын бардык кызматкерлери өрткө каршы нускамадан өткөндөн кийин (кеминде жарым жылда бир жолу) гана ишке кое берилүүгө тийиш, ал эми ишинин спецификасы өзгөргөндө, жетекчи тарабынан белгиленген тартипте мүмкүн болуучу өрттөрдүн.

алдын-алуу жана өчүрүү боюнча кошумча окутуудан өтүшөт.

Билим берүү уюмдарынын бардык имарат-жайларынын көрүнүктүү жерлерине өрт күзөтүн чакыруу телефонунун номери көрсөтүлгөн табличкалар илинип коюлууга тийиш.

Өрт учурунда адамдарды эвакуациялоонун планы (схемасы) иштелип чыгууга жана имараттын ар бир кабатында илинип турууга тийиш.

Билим берүү уюмунун кызматкерлери: өрт коопсуздугунун талаптарын белгиленген тартипте бекитилген стандарттарды, ченемдерди жана эрежелерди сактоого, ошондой эле өрткө каршы режимди сактоого жана колдоого милдеттүү.

Билим берүү уюмунун жетекчилиги Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген тартипте өрт көзөмөлүу боюнча мамлекеттик инспекторлорго өрт коопсуздугунун талаптарынын аткарылышын контролдоо максатында администрациялык имаратты изилдөө жана текшерүү жүргүзүүгө мүмкүнчүлүк берүүгө милдеттүү.

Ар бир билим берүү уюмунда алардын өрт коопсуздугуна ылайык келген өрткө каршы режим буйрук (нускама) менен белгilenүүгө тийиш анын ичинде .

- Бир мезгилде имарат-жайларда болгон чийки заттардын, жарым фабрикаттардын жана даяр продукциялардын орду жана жол бериле турган саны аныкталат.

- Күйө турган калдыктарды жана чанды тазалоонун, майланышкан атайын кийимди сактоонун тартиби белгиленет.
- Өрт учурунда жана иш куну аяктагандан кийин электр жабдууларын өчүрүүнүн тартиби аныкталат.

Төмөндөгүлөр:

- От жагуу жана башка өрт коркунучу бар жумуштарды убактылуу жүргүзүүнүн тартиби:
- Иш аяктагандан кийин имарат-жайды карап чыгуунун жана бекитүүнүн тартиби;
- Өрт аныкталганда кызматкерлердин аракеттери регламенттештирилген
- Өрткө каршы нускамадан өтүүнүн тартиби жана мөөнөттөрү аныкталган, ошондой эле аларды өткөрүү үчүн жооптуу адамдар дайындалган.

Билим берүү уюмуунун ар бир кварталда балдарды эвакуациялоо боюнча өрткө каршы практикалык сабактар өтүлүүгө тийиш. Балдарга өрт учурундагы жана айкын жагдайларга жакын кырдаалдардагы жүрүш-турush эрежелери окутулат. Өрткө каршы жабдуулар менен иштөө өзгөчө көндүмдөрдү жана атайын окутууну, техникалык коопсуздук эрежелерин милдеттуу түрдө сактоону талап кылат. Өрткө каршы жабдуулар менен иштөөгө жогорку класстын окуучулары гана укуктуу болот. Бул үчүн уюмдарда жаш өрт өчүрүүчүлөрдүн атайын кошуундары түзүлүп, анда өрткө каршы техникалык жабдуулар менен практикалык сабактар өткөрүлөт.

Билим берүү уюмуунун имаратында жана аймагында төмөндөгүлөргө тыюу салынат:

- Имарат-жайларды, эвакуациялык жолдорду жана чыга турган жерлерди кайра пландаштырууга тыюу салынат, анын натыйжасында өргтөн сактануунун автоматтык системаларынын (автоматтык өрт кабарлагычы, кабарлоо системасы) аракеттенүү зонасы тарыйт.
- Кайра пландаштыруунун натыйжасын да автоматтык өрт кабарлагынын аракеттенүү зонасын азайтууга жогоруда аталган автоматтык жабдуулардын жана системалардын аракеттенүү зонасынан чыгарылган имарат-жайлардын көлөмдөрүн кошумча түрдө жекече өрт кабарлагычтары менен жабдыганда гана жол берилет.

- Эшиктерди жана чыга турган жерлерди эмерек, жабдуулар жана башка нерселер менен тосуп салууга тыюу салынат.
- Белгиленген тартипте бекитилген ченемдерде жана эрежелерде атайын айтылгандан башка учурларда, терезеге туюк торлорду орнотууга тыюу салынат.
- Кабаттардын баскычтуу тилкелерине жана коридорлоруна кампа (чулан) салууга, ошондой эле баскыч аянттарынын алдын буюмдарды, эмерек жана башка күйүүчү материалдарды сактоого тыюу салынат. Биринчи кабаттагы тепкичин алдындагы тилкелерге борбордук жылытууну башкаруу түйүндөрү үчүн, суу ченөөчү түйүндөр үчүн жана электр щиттери үчүн күйбөгөн материалдан жасалган жайды жасоого жол берилет.

Эвакуациялык жолдор жана чыга турган жерлер

Эвакуациялык жолдорду жана чыга турган жерлерди пайдаланууда өрт коопсуздугу боюнча долбоордук чечимдер жана ченемдик документтердин талаптарын сактоо камсыз кылышууга тийиш (анын ичинде, эвакуациялык жолдордун жана чыга турган жерлердин жарык кылышынышы, саны, пландаштырылган көлөмдүү өлчөмү боюнча, ошондой эле эвакуация жолдорунда өрт коопсуздугу эрежелеринин болушу).

Эвакуация жолдорундагы эшиктер эркин жана имараттан чыккан багыт боюнча ачылууга тийиш.

Төмөндөгүлөргө тыюу салынат:

- Эвакуациялык жолдорду жана чыга турган жерлерди (анын ичинде, өтө турган жерлерди, коридорлорду, тамбурларды, галереяларды, лифт холлдорун, тепкич аяңтчаларын, тепкич тилкелерин, эшиктерди, эвакуациялык люктарды) ар кандай материалдар, буюмдар, жабдуулар, өндүрүштүк калдықтар, акыр-чикир жана башка нерселер менен тосуп салууга, ошондой эле эвакуациялык жолдордун эшиктерин мык менен кагып салууга тыюу салынат.
- Билим берүү уюмуунун имарат-жайларында жана аймагында тамеки тартууга тыюу салынат.
- Уюмдун аймагында от жагууга, акыр-чикирди күйгүзүүгө тыюу салынат.
- Кир жаюуга, имараттын чатырына кампа, архив ж.б. салууга тыюу салынат.
- Тейлөө персоналына жана башка адамдарга билим берүү уюмуунун имаратында жашоого тыюу салынат.

- Уюмдун имаратында тез күйө турган, күйүүчү суюктуктарды жана башка материалдарды сактоого тыюу салынат.

- Дубал дарды жана шыпты жасалгалоо үчүн күйүүчү материалдарды пайдаланууга тыюу салынат.

- Эвакуациялык чыга турган жерлердин эшиктерин мык менен кадап салууга тыюу салынат

- Тармакка кошулган электр приборлорун каросуз калтырууга тыюу салынат

Электр сактагычы катары колго жасалган калибрлештирилбegen сактагычтарды колдонууга тыюу салынат.

- Имарат-жайда адамдар болгон учурда, уюмдун имаратында от жагып, электр менен ширетүү жана башка өрт коркунучу бар иштерди жүргүзүүгө тыюу салынат

Имарат-жайга технологиялык, көргөзмөлүк жана башка жабдууларды орнотууда долбоорлоонун ченемдерине ылайык тепкич тилкелерине жана эвакуациянын башка жолдору боюнча карай кеткен эвакуациялык өтө турган жерлер камсыз кылышууга тийиш.

Жылтыуу, желдетүү жана абаны кондициялоо

Окуу жылышын башталардын алдында билим берүү уюмунда желдетүү системасы жана абаны кондициялоо жана ашканан очоктору дыкаттык менен текшерилип чыгууга жана ондолууга тийиш, ал эми тейлөөчү персонал өрткө каршы нускамадан өтүүгө тийиш.

Жылтыуу желдетүү жана абаны кондициалоо системасындагы бузук түзүлүштөрдү, ошондой бузук ашканан очокторун пайдаланууга жол берилбейт.

Желдетүүчү каналдарды мештердин жана газ приборлорунун күлүн чыгаруу үчүн пайдаланууга жол берилбейт.

Желдетүүчү камераларда жабдууларды жана материалдарды сактоого тыюу салынат.

Желдетүү жана абаны кондициялоо системаларын пайдаланууда:

- Отту кармап калуучу түзүлүштөрдү өчүрүп салууга:

- Абада жана зонттордо топтолуп калган майларды, чанды жана башка күйүүчү заттарды күйгүзүүгө:
- Тартып алма каналдарды жылчыктарды жана торчолорду жаап салууга тыюу салынат.

Абаны соруп алып жаткан жерде күйүүчү газдардын жана буулардын, түтүндүн, учкундун жана күйгөн оттун пайда болуу мүмкүнчүлүгү жокко чыгарылууга тийиш.

Өрт коопсуздугунун талаптары

Иш убактысы аяктагандан кийин күзөтчү персонал калбаган имарат-жайлардагы электр жабдуулары жана тиричилик электр приборлору өчүрүлүп коюлууга тийиш. Күзөттүк жарық, өрт кабарлагычы жана өрттөн сактоо кабарлагычы гана өчүрүлбөөгө тийиш. Эгерде бул алардын функциялык арналышы менен шартталса жана пайдалануу боюнча нускаманын талаптарында каралса, башка электр жабдуулары жана электр буюмдары өчүрүлбөшү мүмкүн.

Билим берүү уюмуунун өрткө каршы системасы жана жабдуулары (өрткө каршы автоматика каражаттары, өрт жөнүндө адамдарга кабарлоо системалары) ар дайым оң жумушчу абалында болууга тийиш.

Эшиктерди өзү жаба турган түзүлүш оң абалда болууга тийиш. Өрткө каршы же түтүнгө каршы эшиктердин кадимкидей ачылышына тоскоол кыла турган кандайдыр-бир жалгашмаларды орнотууга жол берилбейт.

Иштеп жаткан электр жабдууларын пайдаланууда:

- Электр энергиясын керектөөчүнү даярдаган ишкананын нускамаларынын талаптарына ылайык келбegen шарттарда же бузук абалда пайдаланууга тыюу салынат, алар нускамага ылайык өрт чыгарууга алыш келиши мүмкүн, ошондой эле сактоочу изоляциялык касиеттерин жоготкон электр зымдарын жана кабелдерин ченемдик талаптарга ылайык пайдаланууга тыюу салынат.
- Зыянга учуралан розеткаларды, рубильниктерди, башка оң эмес абалда болгон электр приборлорун пайдаланууга тыюу салынат.
- Электр чырактарын жана жарық бергичтерди кагаз, кездеме же башка күйүүчү материалдар менен ороого, ошондой эле жарық бергичтерди анын конструкциясында каралган жапкычтарын (нур чачкычтарын) алыш салуу менен пайдаланууга тыюу салынат.

- Стандарттуу эмес (колго жасалган) электр менен жылтытылуучу приборлорду колдонууга, ашык колдонуудан жана кыска туташуудан сактай турган эрип кетме калибрлештирилбegen туташтырмаларды же башка колго жасалган аппараттарды пайдаланууга тыюу салынат
- Электр шиттеринин жанына күйүүчү (анын ичинде, тез от ала турган) заттарды жайгаштырууга (жыйып коуюга) тыюу салынат.

Өрт учурундагы аракеттердин тартиби.

- Билим берүү уюмунун ар бир кызматкери өрттү же анын белгилерин (түтүндү, күйүктүн жытын температуранын жогорулашын ж.б) байкап калганда:
- Токтоосуз түрдө 101 телефону боюнча Бишкек шаарынын өрттөн сактоо кызматына кабарлоого милдетүү (мында объектинин дарегин, өрт келип чыккан жерди, о.э өзүнүн аты жөнүн билдириши зарыл).
- Мүмкүн болушунча адамдарды эвакуациялоо, өрттү өчүрүү жана материалдык баалуулуктарды сактап калуу боюнча чарадларды көрүү зарыл.